

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319200674
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319200674.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod číslom 542 097 902, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: W. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. R., o zaplatenie sumy 2149,75 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 10Csp/12/2019-63 zo dňa 23. októbra 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„Súd žalobu žalobcu zamietá.

Náhradu trov konania žalovanému voči žalobcovi súd nepriznáva.“

2. Rozhodnutie právne posúdil okrem iného ustanovením § 261 ods. 6 písm. d), § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 2, § 504, § 506 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 a 9, § 54 ods. 1 a 2, § 54a, § 100, § 101, § 103, § 565, § 875v zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 12.02.2019 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 2149,75 eur spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 30 % ročne zo sumy 1799,- eur od 17.02.2016 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2134,75 eur od 17.02.2016 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

4. Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa 06.05.2015 spol. X. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému revolvingový úver s úverovým rámcom výške 5000,- eur, s aktuálnou výškou úverového rámca 1800,- eur a výškou 1. čerpania revolvingového úveru v sume 1698,- eur a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou 12 mesačných splátok vo výške min. 5% z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,- eur so splatnosťou splátky v 10.deň v mesiaci. Podľa bodu 4.3. Úverovej zmluvy sa žalovaný zaviazal riadne a včas splácať poskytnutý úver a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok, ak sa s X. nedohodli inak. X. splátku použije na úhradu splatných záväzkov klienta. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru žalovaný do dňa podania žaloby neuhradil žiadnu čiastku. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného X. vyhlásil dňa 16.02.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaný voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 2149,75 eur (1799,- eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 293,83 eur z titulu dlžných úrokov z úveru, 41,92 eur z titulu dlžného poistného z úveru, 15,- eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 30 % ročne zo sumy 1799,- eur od 17.02.2016 do zaplataenia a úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2134,75 eur od 17.02.2017 do zaplataenia. Žalovaný sa vo veci nevyjadril.

5. Súd I. inštancie mal za preukázané, že došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. a právnym nástupcom spoločnosti sa stala spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko.

6. Súd I. inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého, medzi spol. CETELEM SLOVENSKO a.s. a žalovaným bola dňa 06.05.2015 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom revolvingovom úvere a vydaní kreditnej karty. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie revolvingového úveru žalovanému vo výške 5000,- eur s aktuálnou výškou úverového rámca 1800,- eur a to za podmienok dohodnutých v Zmluve. Prvé čerpanie revolvingového úveru bolo viazané na nákup tovaru alebo služby. Cena tovaru bola 1898,- eur, priama platba predajcovi činila 200,- eur, výška 1.čerpania revolvingového úveru predstavovala sumu 1698,- eur. Klient bol povinný poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Revolvingový úver bol žalovanému poskytnutý pri fixnej výške úrokovej sadzby 30 % p.a., RPMN predstavovala 34,49 %, priemerná RPMN bola 24,97 %. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v 12 mesačných splátkach, s výškou mesačnej splátky min. 5% z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,- eur, s tým, že splatnosť mesačnej splátky bola k 10.dňu v mesiaci. Celková čiastka k zaplataeniu bola 2105,76 eur. Z čl. 2 bod 2.1 a 2.2 prvej časti Zmluvy vyplýva, že zmluva je uzatvorená na dobu určitú, po dobu trvania záväzkov zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a je platná dňom podpisu obidvoma zmluvnými stranami a účinnosť nadobúda dňom poskytnutia úveru dlžníkovi.

7. Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že v prospech žalobcu neuhradil žiadne finančné prostriedky.

8. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 23.02.2016 pôvodný veriteľ žalovaného upovedomil o tom, že nakoľko poskytnutý úver nesplácal riadne a včas napriek opakovaným výzvam, ku dňu 16.02.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru. Zároveň žalovaného vyzval na zaplataenie dlžnej sumy vo výške 2149,75 eur.

9. Na základe vykonaného dokazovania súd I. inštancie mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom revolvingovom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Uzavretá zmluva je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

10. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanému bol poskytnutý revolvingový úver s úverovým

rámcom vo výške 5000,- eur, pričom aktuálna výška úverového rámca bola 1800 eur a výška 1.čerpania revolvingového úveru bol 1698 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 12 splátkach. Žalovaný čerpal celkovo z revolvingového úveru 1799 eur a neuhradil žiadne finančné prostriedky. Z dôvodu neplnenia záväzkov žalovaným následne pôvodný veriteľ ku dňu 16.02.2016 vyhlásil splatnosť celého úveru. Ku dňu vyhlásenia okamžitej splatnosti pôžičky bol žalovaný preukázateľne po dobu dlhšiu ako 3 mesiace v omeškaní so splátkou splatnou dňa 10.11.2015.

11. Podľa dôvodovej správy k § 54a Občianskeho zákonníka - zákona č. 343/2018 Z.z., účinného od 05.12.2018, zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Inštitúty premlčania a preklúzie sú v zásade inštitútmi „jednoduchého práva“, je však namieste používať ich po zohľadnení a vyvážení všetkých hodnôt, ktoré sú dotknuté. Je nesporné, že je prípustné, aby zákonodarca robil „sektorové výnimky“ pri normovaní obsahu inštitútov súkromného práva s ohľadom na premlčanie či preklúziu, a pre určité typy právnych vzťahov nastavoval jednak rozdielne premlčacie doby (rozlišovanie medzi všeobecnou premlčacou dobou a osobitnými) alebo aj rozdielne právne následky pre nevykonanie práva v určitej dobe (preklúzia podľa § 504 Občianskeho zákonníka). Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Predkladateľ je presvedčený, že po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Na účely zachovania právnej istoty účastníkov spotrebiteľských zmluvných vzťahov sa navrhujú aj prechodné ustanovenia, v zmysle ktorých sa nová právna úprava nebude aplikovať vo vedených konaniach o vymoženie práva zo spotrebiteľskej zmluvy, t. j. v súdnom, exekučnom alebo rozhodcovskom konaní, ktoré boli začaté na základe návrhu na začatie konania podaného pred dňom účinnosti tohto zákona.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené súd I. inštancie v prvom rade v danom spore skúmal, či voči žalovanému v konaní nie je uplatňovaný premlčaný nárok, ktorý už nie je možné vymáhať. Žaloba vo veci bola podaná na súde dňa 12.02.2019, teda za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka.

13. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ pre omeškanie s niektorou splátkou žiadať splatenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté. Takáto dohoda je obsiahnutá bode 7.4. Zmluvy a ktorý v zhode s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh pre omeškanie s jednotlivou splátkou pri omeškaní jej úhrady o viac ako tri mesiace. V takom prípade podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka je brániť tomu, aby veriteľ mohol otáľať s využitím práva podľa § 565 pri omeškaní dlžníka, resp. motivovať veriteľa k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva (čo neznamená, že ide o okamih, kedy ho prvýkrát mohol využiť). V spotrebiteľských vzťahoch navyše § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa

§ 565 až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti musí byť toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka. To je však v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. To však nemá vplyv na plynutie premlčania. V prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia.

14. V prerokúvanej veci zo zmluvy vyplýva, že splátky sú zročné k 10. dňu kalendárneho mesiaca. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že právny predchodca žalobcu celý dlh zosplatnil ku dňu 16.02.2016. Napriek tomu, že právny predchodca žalobcu v podaní zo dňa 23.02.2016 o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru presne nešpecifikoval od omeškania ktorej splátky odvodil právo okamžitej úhrady celého dlhu, z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nesporne vyplýva možnosť vykonať právo zosplatenia až po 3-mesačnom omeškaní so splatením príslušnej splátky, a preto v danom prípade k zosplateniu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou najneskôr dňa 10.11.2016, keďže od jej splatnosti do 16.02.2016, kedy právny predchodca žalobcu vyhlásil pohľadávku z úveru za predčasne splatnú, uplynuli viac ako 3 mesiace. Pôvodný veriteľ toto právo využil, a to v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď predtým žalovanú na túto možnosť upozornil. V zmysle už citovaného § 103 Občianskeho zákonníka plynie premlčacia doba celého zosplateného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokúvanej veci išlo o splátku splatnú 10.11.2015, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanému. Trojročná premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 10.11.2018. Nárok na úroky a úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Žalobca v danom spore podal žalobu až dňa 12.12.2019 (správne má byť 12.02.2019, poznámka odvolacieho súdu), teda v tom čase bol už jeho nárok nepochybne premlčaný. Súd I. inštancie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/68/2018: „V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatenia dlhu len pre v budúcnosti splatné splátky premlčacia lehota začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, avšak tej, ktorá bolo dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Premlčanie celého zvyšku dlhu preto nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom tak, ako to uviedol súd prvej inštancie ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva, čo je v prejednávanej veci rozhodujúce.“ Súd poukázal na obdobný právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/410/2016 zo dňa 21.09.2017, Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6Csp/263/2017 zo dňa 28.02.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/410/2016 zo dňa 21.09.2017, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/256/2018 zo dňa 20.02.2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/288/2016 zo dňa 15.05.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/248/2018 zo dňa 31.01.2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/45/2017 zo dňa 28.01.2018, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/59/2019 zo dňa 26.03.2019.

15. Nakoľko v danom spore vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca v konaní voči žalovanému uplatnil nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý je premlčaný a tento v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka už nemožno vymáhať a to ani v súdnych konaniach, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

16. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

17. Proti rozsudku súdu I. inštancie v rozsahu sumy 1294,75 eur s príslušenstvom podal odvolanie žalobca včas. Žiadal, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu I. inštancie v napadnutej časti a vrátil vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si žalobca uplatnil trovy odvolacieho konania pozostávajúce zo súdneho poplatku za odvolanie vo výške 77,50 eur a trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 85,45 eur. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p., súd I. inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Žalobca v odvolaní uviedol, že v dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného Cetelem vyhlásil dňa 16.02.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobcom uplatnený nárok z úverovej zmluvy nemožno priznať z dôvodu premlčania práva žalobcu v celom rozsahu vzhľadom na právnu úpravu § 103, § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca sa nestotožnil s názorom konajúceho súdu o tom, že premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. Premlčacia doba na zaplatenie dlhu (splatného v splátkach), v ktorom vystupuje v pozícii dlžníka spotrebiteľ, by podľa názoru prvoinštančného súdu mala začať plynúť skôr ako reálne dôjde k zosplateniu dlhu, t.j. odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený. Podľa názoru žalobcu z Občianskeho zákonníka najmä z 8. hlavy 1. časti určujúcej dĺžku premlčacej doby nikde nevyplýva, že veriteľ, ktorého dlžník je spotrebiteľom, by mal byť akokoľvek ukrátený o svoje právo na uplatnenie svojich pohľadávok v zákonom priznanej všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Žalobca má za to, že z ust. § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pri plnení dlhu v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatenie dlhu v celej výške len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Predmetné zákonné ustanovenie predstavuje právo veriteľa, nie jeho povinnosť. Ak by veriteľ nevyužil svoje právo na splatenie celého zvyšku dlhu, naďalej by bol oprávnený požadovať len zaplatenie už splatných splátok, t.j. premlčacia doba by plynula každej splátke samostatne. Zo súdom uplatňovaných ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva len obmedzenie veriteľa za akých podmienok môže uplatniť svoje právo na zosplatenie celej pohľadávky, t.j. až po uplynutí 3 mesiacov s omeškaním splatnej splátky. Predmetné ustanovenia však nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčacej doby. Do momentu predčasného zosplatenia dlhu (16.02.2016) sa jednotlivé mesačné splátky premlčávajú samostatne, a až ku dňu 16.02.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky splatné po 10.03.2016. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre č.k.: 9Co/216/2018 a Krajského súdu v Bratislave č.k.: 10Co/88/2018. Žalobca súčasne poukázal na rozsudok Krajského súdu Trenčín, č.k.: 17Co/228/2016 zo dňa 12.04.2017, v ktorom konštatoval, že „Pokiaľ by následná zročnosť celého dlhu mala mať za následok začiatok plynutia premlčacej doby celého dlhu od prvej omeškanej splátky, tak ako to vyplýva z napadnutého rozhodnutia, posunul by sa začiatok plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcej po prvej z nich. Ad absurdum, pokiaľ by došlo k zročnosti celého dlhu po viac ako troch rokoch (§ 101 OZ) od prvej omeškanej splátky, bolo by dôsledkom zročnosti premlčanie celého dlhu. Takýto následok je nepripustný, pretože inštitút zročnosti celého dlhu, ako strata výhody splátok, predstavuje sankciu pre dlžníka a prostriedok ochrany veriteľa. Nemôže tak mať pre veriteľa uvedený nepriaznivý následok“. Žalobca dodržal postup v zmysle vyššie uvedených ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže na základe predložených oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bol úver veriteľom zosplatený až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splatných splátok. Žalobca vyhlásil dňa 16.02.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Nasledujúci deň, t.j. 16.03.2016 žalobca mohol svoje právo vykonať prvý raz. Žalobný návrh bol podaný na súd dňa 12.02.2019, t.j. v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka si žalobca svoj nárok uplatnil v zákonnej trojročnej premlčacej dobe minimálne v rozsahu splátok zosplatených k 16.02.2016. Vzhľadom k týmto skutočnostiam sa žalobca nestotožnil s rozhodnutím súdu, ktorým žalobe v napadnutej časti nevyhovelo a je toho názoru, že súd mal správne priznať žalobcovi uplatnený nárok minimálne v rozsahu sumy 1.294,75 eur s prísl. predstavujúcu istinu splatnú po mimoriadnom zosplatení úveru.

19. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

20. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

21. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

22. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby je potrebné poukázať na to, že možnosť predčasného zosplatnenia úveru je právne upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

23. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka teda umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodržel dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nepoužije najneskoršie do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. Strata výhody splátok teda nenastáva priamo zo zákona.

24. V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka je zaradené do ôsmej časti, hlavy I., oddielu 6 tohto právneho predpisu upravujúceho zánik záväzkov. Právny predchodca žalobcu oprávnenie vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využil, čím spôsobil zánik povinnosti žalovaného splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach.

25. Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť aj špeciálne ustanovenie k ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatniť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr v lehote po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota 3 mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

26. Ust. § 565 Občianskeho zákonníka ako aj ust. § 53 ods. 9 tohto právneho predpisu upravujú len zákonné podmienky zosplatnenia celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splatnej splátky. Samy o sebe nemajú vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. Tento je právne upravený v ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročný celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z tohto ustanovenia vôbec nevyplýva, aby počiatok plynutia premlčacej doby mal nastať až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní s prihladením a zohľadnením aj uplynutia 15 dňovej lehoty od upozornenia spotrebiteľa na úmysel veriteľa jeho dlh zosplatniť pre nezaplatenie splátky. Vo výzve na zaplatenie dlžnej čiastky úveru podanej dňa 2.11.2015 (č.l. 39 spisu) právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného na možnosť zosplatnenia úveru ak nedôjde k úhrade omeškaných mesačných splátok v celkovej výške 420 eur. Z vyjadrenia žalobcu č.l. 38 vyplýva, že žalovaný neuhradením mesačnej splátky splatnej 10.7.2015 sa dostal do omeškania so splácaním predmetného úveru. V čase výzvy bol žalovaný v omeškaní so splátkami splatnými v dňoch 10.7.2015, 10.8.2015, 10.9.2015, 10.10.2015. Následne podaním zo dňa 23.02.2016 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 16.02.2016. Nakoľko právny predchodca žalobcu toto svoje právo mohol uplatniť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou bol žalovaný v omeškaní, k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru tak bez akýchkoľvek pochybností došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 10.11.2015, tak ako to konštatoval súd I. inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odo dňa

zročnosti tejto nesplnenej splátky začala plynúť premlčacia doba pre celý zosplatnený dlh. Žalovaný sa nezaplacením splátky splatnej dňa 10.11.2015 riadne a včas dostal do omeškania a od tohto dňa začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť zostatku dlhu žalovaného s prihladením na zosplatenie úveru. 3-ročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 103 vety 2. Občianskeho zákonníka tak uplynula ešte pred podaním žaloby zo strany žalobcu na súde dňa 12.02.2019.

27. Nemožno teda súhlasiť s tvrdením žalobcu, že premlčacia doba začala plynúť až od splatnosti dlhu, ktorý nastal uplynutím lehoty stanovenej žalobcom na splnenie dlhu. V tomto prípade by si žalobca sám určoval stanovením nejakej lehoty začatie plynutia premlčacej doby.

28. S prihladením na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C. s.p. rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že úspešnému žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).